

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 7 kwietnia 1993 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i remoncie jednostek pływających.

Na podstawie art. 208 § 3 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie ustala wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i remoncie jednostek pływających.

§ 2. 1. Jednostką pływającą jest statek, prom, barka lub inny obiekt pływający, budowany lub remontowany.

2. Remont jednostki pływającej obejmuje prace konserwacyjne, naprawcze i modernizacyjne po awarii, naprawy gwarancyjne, naprawy między rejsami oraz przeglądy i naprawy w celu uzyskania odpowiedniej klasy od instytucji klasyfikacyjnej.

3. Pracami niebezpiecznymi są prace w miejscach, w których istnieje niebezpieczeństwo wybuchu, uduszenia, poparzenia, zatrucia, porażenia prądem elektrycznym, naświetlania substancjami radioaktywnymi, utonięcia, upadku z dużej wysokości, a w szczególności prace wewnątrz zbiorników, kotłów, kanałów studni, prace pod wodą, prace na wysokości (np. na rusztowaniach, masztach, na zewnątrz burt), prace spawalnicze w pobliżu materiałów łatwo palnych i wybuchowych, prace w stacjach transformatorowych, prace przy aparatach rentgenowskich i urządzeniach laserowych, prace z użyciem materiałów żrących i toksycznych, prace transportowe i przeładunkowe.

§ 3. Na jednostce pływającej powinna znajdować się odpowiednio zaopatrzona apteczka pierwszej pomocy. W razie niemożności umieszczenia apteczki na jednostce pływającej, należy ją umieścić w miejscu dostępnym w pobliżu jednostki.

§ 4. Jeżeli instrukcje obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi, wydawane przez producentów, określają szczególne wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, należy również stosować postanowienia tych instrukcji.

Rozdział 2

Ogólne zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

§ 5. 1. Jednostki pływające powinny mieć zapewnioną łączność z pogotowiem ratunkowym, strażą pożarną, służbą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz służbą dyspozytorską.

2. Kierownik zakładu pracy ustala wykaz komórek organizacyjnych zakładu oraz jednostek gospodarczych, działających na terenie zakładu, w których powinny znajdować się plany rozmieszczenia jednostek pływających.

§ 6. Przed przystąpieniem do budowy lub remontu jednostki pływającej należy opracować dokumentację rozmieszczenia na jednostce sprzętu przeciwpożarowego, dróg ewakuacyjnych i sygnalizacji oraz tymczasowych instalacji elektroenergetycznych, wody, gazów technicznych, wentylacji i ogrzewania jednostki.

§ 7. Prace uciążliwe dla otoczenia powinny być w miarę możliwości wykonywane na zmianach o najmniejszym zatrudnieniu.

§ 8. 1. Rejon prac niebezpiecznych należy odpowiednio oznakować.

2. Przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych mistrz obowiązany jest uzgodnić z kierującym budową lub remontem czas, termin i sposób wykonania tych prac oraz zapewnić nadzór nad ich przebiegiem.

§ 9. Po zakończeniu zmiany roboczej mistrz obowiązany jest sprawdzić, czy wszyscy pracownicy opuścili stanowiska pracy.

§ 10. 1. Ilość materiałów składowanych na jednostce pływającej, przeznaczonych do jej budowy lub remontu, powinna być ograniczona do niezbędnego minimum; ilość i miejsce składowania tych materiałów ustala kierujący budową lub remontem.

2. Odpady materiałowe i inne zbędne przedmioty powinny być usuwane z jednostki pływającej bezpośrednio po zakończeniu pracy, a najpóźniej po zakończeniu zmiany roboczej.

§ 11. 1. Maszyny i inne narzędzia pracy na jednostkach pływających powinny być umieszczane w sposób uniemożliwiający ich nie kontrolowane przemieszczanie się.

2. Niedozwolone jest pozostawianie materiałów, odpadów, narzędzi pracy i oprzyrządowania na rusztowaniach, w pobliżu otworów i luków nie zabezpieczonych zrębnicami lub na krawędziach pokładów, a także w miejscach, w których mogłyby stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

§ 12. 1. Przed wydaniem pracownikowi oprzyrządowania i narzędzi zasilanych energią elektryczną należy każdorazowo sprawdzić ich sprawność oraz stan bezpieczeństwa przeciwporażeniowego.

2. Oprzyrządowanie i narzędzia, o których mowa w ust. 1, powinny być poddawane okresowej kontroli stanu technicznego, zgodnie z instrukcjami zakładowymi lub wymaganiami producenta.

3. Napraw oprzyrządowania i narzędzi, o których mowa w ust. 1, powinni dokonywać wyłącznie pracownicy do tego uprawnieni.

§ 13. Nie wolno dokonywać napraw mechanizmów i urządzeń znajdujących się w ruchu, będących pod ciśnieniem lub napięciem prądu elektrycznego.

§ 14. Przed zamknięciem włazów lub napełnieniem zbiorników należy upewnić się, czy w zbiornikach nie ma ludzi, zbędnych przedmiotów lub zanieczyszczeń.

§ 15. W pobliżu wejść na jednostkę pływającą oraz w zasięgu urządzeń dźwignicowych powinny znajdować się nosze lub inne urządzenia przeznaczone do transportu pionowego osób poszkodowanych w wypadku.

§ 16. 1. W pomieszczeniach jednostek pływających powinna być zapewniona skuteczna wentylacja i ogrzewanie.

2. W pomieszczeniach, w których nie można zapewnić skutecznej wentylacji lub ogrzewania, należy zaopatrzyć pracowników w niezbędny sprzęt ochrony indywidualnej.

§ 17. 1. Oświetlenie powinno zapewniać dostateczną widoczność stanowisk pracy, przejść, progów, stopni, uskoków, zagłębień, otworów i innych przeszkód oraz miejsc niebezpiecznych.

2. Rodzaj oświetlenia oraz sposób rozmieszczenia punktów świetlnych powinny zapewniać ochronę pracowników przed olśnieniem.

Rozdział 3

Transport wewnątrzzakładowy

§ 18. 1. Drogi na terenie zakładu, w którym buduje się lub remontuje jednostki pływające, zwanego dalej „zakładem”, powinny być oznakowane i użytkowane zgodnie z zasadami ruchu na drogach publicznych.

2. Na terenie zakładu powinny być wyznaczone i oznakowane drogi pożarowe.

§ 19. 1. Ruch samochodów osobowych na terenie zakładu powinien zostać ograniczony do niezbędnego minimum.

2. Szczegółowe zasady korzystania z dróg na terenie zakładu i wewnątrz pomieszczeń produkcyjnych, zapewniające bezpieczeństwo pracy, określają instrukcje zakładowe.

§ 20. 1. Ciągi komunikacyjne na jednostce pływającej powinny być wyznaczane i rozbudowywane bieżąco w miarę postępu jej budowy lub remontu, zgodnie z dokumentacją konstrukcyjną tej jednostki. Przejścia, wejścia i wyjścia powinny być wykonane zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

2. Otwarte luki o zrębnicach niższych niż 0,75 m oraz inne otwory znajdujące się na jednostkach pływających powinny być zabezpieczone w sposób chroniący pracowników przed możliwością wpadnięcia.

§ 21. 1. Nabrzeża powinny być wyposażone w drabinki zejściowe, sięgające co najmniej 0,5 m poniżej najniższego poziomu wody i rozmieszczone względem siebie w odległości nie przekraczającej 50 m, oraz w koła ratunkowe z linką, rozmieszczone nie rzadziej niż co 50 m.

2. Krawędzie doków i pochylni w miejscach, w których różnica poziomów przekracza 1 m, należy zabezpieczyć barierkami.

§ 22. 1. Schodnie, trapy, drabiny i pomosty, łączące jednostki pływające z lądem lub pomiędzy sobą, powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją techniczną. Dopuszczalne obciążenie trapów i pomostów powinno być oznakowane w sposób trwały, na widocznym miejscu.

2. Każda budowana lub remontowana jednostka pływająca, której długość przekracza 30 m, powinna posiadać co najmniej dwa połączenia komunikacyjne z lądem lub inną jednostką pływającą.

§ 23. Nawierzchnie placów przeznaczonych do prac montażowych i składowania materiałów, stanowisk do wodowania oraz nabrzeży powinny być utwardzone.

§ 24. 1. Przy obsłudze technicznych urządzeń transportowych mogą być zatrudnione tylko osoby mające kwalifikacje i aktualne uprawnienia do obsługi danego urządzenia.

2. Ciężar przewożonych ładunków nie może przekraczać dopuszczalnego udźwigu danego środka transportu.

3. Kierowcy platform samobieżnych, poruszających się po terenie zakładu, powinni posiadać co najmniej kwalifikacje wymagane od kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t oraz upoważnienie zakładu do prowadzenia tych pojazdów.

4. Kierowcy pojazdów mechanicznych przeznaczonych do przewożenia ładunków spakietowanych lub pojemników powinni posiadać co najmniej kwalifikacje wymagane od kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 t.

5. Kierowcy żurawi samojezdnych powinni posiadać kwalifikacje określone w ust. 3 oraz uprawnienia dźwignicowego.

§ 25. Urządzenia transportowe należy zabezpieczać przed uruchomieniem przez osoby nie upoważnione.

§ 26. Dźwignica, w której kabina operatora jest usytuowana na wysokości ponad 30 m od poziomu ustawienia dźwignicy, powinna być wyposażona w pomocniczy dźwig osobowy.

§ 27. 1. Przemieszczanie ładunków za pomocą urządzeń dźwignicowych powinno odbywać się z użyciem atestowanych zawiesi nie wykazujących objawów zużycia lub uszkodzenia, dobranych do kształtu i ciężaru tych ładunków.

2. Zawiesi i łańcuchów nie można siłą wciskać w rozwarcie haka.

3. Jednocięgnowych zawiesi linowych nie wolno wykonywać z lin współzwitych.

4. Przedłużanie zawiesi przez ich łączenie jest dozwolone tylko za pomocą szakli.

5. Maksymalne obciążenie zawiesi połączonych w sposób określony w ust. 4 nie może przekroczyć najwyższego, dopuszczalnego obciążenia roboczego zawiesia najslabszego.

6. Stan techniczny lin i łańcuchów, zawiesi i podnośników oraz należących do nich uchwytów i łączników powinien być sprawdzany w drodze oględzin zewnętrznych

każdorazowo przed wydaniem do użytkowania przez wydającego oraz przed użyciem przez użytkownika. Kryteria oceny stanu technicznego określają instrukcje zakładowe lub dokumentacja techniczno-ruchowa producenta.

§ 28. 1. Zawiesia należy mocować do podnoszonych przedmiotów przez opasanie, za pomocą uchwytów, szakli lub z zastosowaniem haków.

2. W miejscach styku z ostrymi krawędziami zawiesia powinny być chronione podkładkami zabezpieczającymi liny lub łańcuchy przed uszkodzeniem.

3. Łańcuchy lub liny opasujące ładunek należy układać bez węzłów i przekręceń. Zagięcia zawiesia linowego powinny być oddalone od końca pętli mocującej co najmniej o 0,3 m i znajdować się poza zaplotem.

4. Rodzaj i długość zawiesi używanych przy pracach transportowych określają instrukcje zakładowe.

§ 29. Niedozwolone jest użytkowanie w transporcie pojemników, palet i innych urządzeń ładunkowych bez ważnych atestów.

§ 30. Podnoszenie i obracanie sekcji kadłuba lub innych elementów wielkogabarytowych oraz praca zespołowa dźwignic powinny być wykonywane pod nadzorem mistrza lub brygadzysty przeszkolonego w zakresie wykonywania tych czynności.

§ 31. Praca urządzeń dźwignicowych na zewnątrz pomieszczeń w temperaturze poniżej -20°C jest dozwolona tylko w wypadkach wyjątkowych, na podstawie decyzji kierownika zakładu.

§ 32. Przy wykonywaniu operacji odwracania sekcji kadłuba łączny ciężar podnoszonego ładunku i oprzyrządowania transportowego nie powinien przekraczać 80% dopuszczalnego udźwigu pojedynczej dźwignicy lub dopuszczalnego udźwigu sumarycznego dźwignic przy pracy zespołowej.

§ 33. 1. Przy przemieszczaniu sekcji kadłuba łączny ciężar podnoszonego ładunku i oprzyrządowania transportowego nie może przekraczać:

- 1) 90% dopuszczalnego udźwigu łącznego, jeśli operację wykonują suwnice pracujące zespołowo,
- 2) 85% dopuszczalnego udźwigu łącznego, jeśli operację wykonują żurawie pracujące zespołowo.

2. Użycie do podnoszenia zespołowego dźwignic o różnych jednostkowych udźwigach dopuszczalnych wymaga zgody nadzoru dźwignicowego zakładu.

§ 34. 1. Żurawie pływające mogą pracować parami, jeśli szybkość wiatru nie przekracza 5 m/s, a pontony żurawi zostały umocowane w sposób uniemożliwiający ich ruchy poprzeczne i wzdłużne względem siebie.

2. Podczas pracy zespołowej dźwignic pływających należy w rejonie ich pracy wstrzymać wszelki ruch innych jednostek pływających.

§ 35. Przemieszczanie ładunków przy zastosowaniu zespołowej pracy dźwignic jest dozwolone pod warunkiem użycia odpowiedniego trawersu oraz przestrzegania wymagań technicznych Urzędu Dozoru Technicznego.

§ 36. 1. Manewr transportowania ładunku powinien być sygnalizowany.

2. Rusztowania i inne elementy, znajdujące się w pobliżu podnoszonego lub opuszczanego ładunku, nie mogą znajdować się w odległości mniejszej niż 1 m od obwodu okręgu, jaki może zatoczyć najbardziej wysunięty element obracającego się ładunku.

§ 37. 1. Ręczne naprowadzanie zawieszono na dźwignicy elementu konstrukcyjnego jest dopuszczalne wyłącznie przy jego montowaniu i tylko w ostatniej fazie transportu.

2. Sytuacje, w których dozwolone jest ręczne naprowadzanie, o którym mowa w ust. 1, oraz wchodzenie pod lub na przedmiot zawieszony na dźwignicy, a także sposób zabezpieczenia pracowników określają instrukcje zakładowe.

§ 38. 1. Obowiązek zabezpieczenia transportowanych przedmiotów przed przesunięciem, przewróceniem lub wypadnięciem spoczywa na kierowcy i osobie kierującej czynnościami transportowymi.

2. Środki transportu kołowego, przewożące elementy, których rozmiary powodują przekroczenie obrysów skrajni dróg wewnątrzzakładowych, powinny być pilotowane i oznakowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo transportu.

§ 39. 1. Haki i zaczepy wolno mocować wyłącznie do uchwytów i otworów przewidzianych do tego celu w konstrukcji przedmiotu podnoszonego lub kadłubie jednostki pływającej.

2. Uchwyty służące do transportu przy montażu i dociąganiu sekcji oraz wieszaniu wciągników powinny być atestowane, a wielkość dopuszczalnego obciążenia powinna być na nich oznakowana w sposób widoczny i trwały.

3. Spawanie uchwytów nośnych może być wykonane przez spawacza posiadającego odpowiednie uprawnienia. Obok spawu powinny być odbite w sposób widoczny znaki rozpoznawcze spawacza i odbierającego.

§ 40. Transport na statek elementów wyposażenia, których wysokość przekracza wysokość podnoszenia żurawi nabrzeżowych (np. masztów), jest dopuszczalny pod warunkiem zastosowania odpowiedniego oprzyrządowania, określonego instrukcją zakładową.

Rozdział 4

Praca na wysokości

§ 41. Sposób i warunki wykonania montażu i demontażu oraz zasady eksploatacji rusztowań służących do celów montażowych lub transportowych na jednostkach pływających w budowie i remoncie określa dokumentacja techniczna.

§ 42. Rusztowania, których wysokość przekracza 1 m, oraz rusztowania służące do montowania i transportu ciężkich konstrukcji, niezależnie od ich wysokości, mogą być dopuszczone do eksploatacji po sprawdzeniu prawidłowości ich wykonania i montażu przez zakładowy nadzór techniczny.

§ 43. Na rusztowaniach, w pobliżu przejść, w miejscach dobrze widocznych powinny być wywieszane tablice informujące o dopuszczeniu rusztowania do eksploatacji oraz o wielkości maksymalnego dopuszczalnego obciążenia pomostów.

§ 44. 1. Rusztowanie z pomostem roboczym powinno być wyposażone w barierki ochronne i krawężniki, zabezpieczające ludzi i przedmioty przed upadkiem.

2. Odległość pomostu od kadłuba statku lub innej konstrukcji nie może przekraczać 0,1 m.

§ 45. Niedozwolone jest budowanie i rozbieranie rusztowań zewnętrznych na jednostkach pływających:

- 1) podczas burzy i przy wietrze o sile powyżej 5° w skali Beauforta,
- 2) w czasie gęstej mgły, gołoledzi, ciągłych opadów deszczu lub śniegu.

§ 46. Przy budowie i remoncie jednostek pływających nie wolno stosować rusztowań wiszących, mających konstrukcję nośną wykonaną z drewna lub lin.

§ 47. Przy budowie i remoncie jednostek pływających, w uzasadnionych sytuacjach, dopuszcza się stosowanie koszy i pomostów rusztowaniowych podwieszanych na haku żurawia lubciągach własnych, zgodnie z zakładowymi instrukcjami technologicznymi, uzgodnionymi z właściwymi terenowymi organami dozoru technicznego.

§ 48. Przy pracach wykonywanych z ławek bosmańskich należy stosować sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości i utonięciem, a w szczególności: liny asekuracyjne, pasy bezpieczeństwa, kamizelki ratunkowe i inne urządzenia zabezpieczające.

§ 49. 1. Rusztowanie pływające może być dopuszczone do eksploatacji po uzyskaniu zgody właściwego urzędu morskiego.

2. Rusztowanie powinno być zamocowane w sposób wykluczający możliwość odsunięcia się od burty jednostki pływającej.

3. Przebywanie osób na pomostach roboczych rusztowania w czasie jego przemieszczania jest zabronione.

§ 50. Niedozwolone jest wykonywanie prac z koszów, z ławek bosmańskich oraz na rusztowaniach zawieszonych lub ustawionych na zewnątrz kadłuba jednostki pływającej:

- 1) podczas burzy lub przy wietrze o sile powyżej 5° w skali Beauforta,
- 2) przy temperaturze poniżej -10°C ,
- 3) w czasie gęstej mgły, gołoledzi, ciągłych opadów deszczu lub śniegu.

Rozdział 5

Instalacje energetyczne i gazów technicznych

§ 51. 1. Elementy służące do łączenia poszczególnych instalacji energetycznych i instalacji gazów technicznych powinny różnić się kształtem i sposobem łączenia w celu zabezpieczenia przed nie zamierzonym przyłączeniem do sieci będącej pod innym napięciem lub mylnym połączeniem złączy instalacji tlenowej, acetylenowej lub sprężonego powietrza.

2. Rurociągi i armatura instalacji gazów technicznych, pary i wody powinny być oznakowane zgodnie z wymaganiami Polskich Norm i szczegółowych instrukcji zakładowych.

3. Główne zawory odcinające dopływ gazów technicznych na statek, każdorazowo po zakończeniu pracy, powinny być zamykane.

§ 52. 1. Tymczasowe instalacje elektryczne na jednostce pływającej powinny odpowiadać warunkom ochrony przeciwporażeniowej, przewidzianym dla urządzeń o napięciu do 1 kV.

2. Oprócz oświetlenia ogólnego na jednostce pływającej należy stosować oświetlenie awaryjne z własnym źródłem zasilania, włączające się automatycznie w wypadku zaniku napięcia oświetlenia ogólnego.

3. W każdym wypadku stosowania urządzeń i instalacji tymczasowych, zasilanych prądem zmiennym o napięciu do 42 V, należy ocenić, czy w danych warunkach nie istnieje konieczność stosowania niezbędnego zabezpieczenia.

4. Do zasilania elektrycznych narzędzi i przyrządów montażowych, obrabiarek oraz urządzeń używanych do obsługi procesu budowy jednostek pływających wolno stosować napięcie przekraczające 42 V, pod warunkiem spełnienia wymagań ochrony przeciwporażeniowej, o których mowa w ust. 1.

§ 53. 1. Połączenie elastyczne, łączące tymczasowe instalacje znajdujące się na jednostce pływającej z rozdzielnicami lądowymi, powinny mieć taki zapas długości, aby podczas przechyłów jednostki i jej ruchów spowodowanych pływami nie nastąpiło zerwanie przewodów.

2. Tymczasowe instalacje elektroenergetyczne powinny być oznakowane w sposób trwały za pomocą tabliczek znamionowych, opasek metalowych lub w inny sposób.

3. Uruchomienie i eksploatacja tymczasowych instalacji elektroenergetycznych i gazów technicznych na jednostkach pływających powinny odbywać się pod nadzorem pracownika uprawnionego do ich obsługi.

4. Rozdzielacze tlenu i acetylenu oraz punkty czerpania sprężonego powietrza na jednostce pływającej powinny być rozmieszczone w sposób umożliwiający ułożenie przewodów tak, aby nie utrudniały swobodnego i bezpiecznego poruszania się pracowników po tej jednostce.

§ 54. 1. Umieszczenie na jednostce pływającej gazów palnych i tlenu w butlach jest dopuszczalne wyłącznie w czasie prób jednostki w morzu oraz w wypadkach awaryjnych, za zgodą kierownika zakładu.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, użycie gazów w butlach wymaga określenia środków koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 55. Rozpoczęcie na jednostce pływającej prac spawalniczych lub cięcia gazowego może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody kierującego budową lub remontem.

Rozdział 6

Stosowanie urządzeń wytwarzających promieniowanie

§ 56. 1. Prace przy użyciu izotopów promieniotwórczych oraz aparatury rentgenowskiej powinny być nadzorowane przez odpowiednio przeszkolone osoby, odpowiedzialne za stan ochrony przed promieniowaniem.

2. W wypadku jednoczesnego wykonywania w kilku miejscach prac, o których mowa w ust. 1, nadzór powinien

być zapewniony we wszystkich miejscach wykonywania tych prac.

§ 57. 1. Urządzenie zawierające izotopy promieniotwórcze z chwilą pobrania z miejsca przechowywania powinno znajdować się pod nadzorem pracownika wyznaczonego spośród stałej obsługi tego urządzenia.

2. Transport wewnątrzzakładowy aparatury zawierającej substancje promieniotwórcze powinien odbywać się z zachowaniem szczególnej ostrożności pod nadzorem pracownika obsługującego tę aparaturę.

3. Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa transportu, o którym mowa w ust. 2, określają instrukcje zakładowe.

§ 58. Po zakończeniu na jednostce pływającej pracy przy użyciu urządzeń zawierających substancje promieniotwórcze urządzenia te powinny być niezwłocznie przeniesione do miejsca stałego przechowywania.

§ 59. W każdym wypadku stosowania na jednostce pływającej urządzeń laserowych należy uprzednio dostosować warunki wykonywania pracy do wydanej przez producenta instrukcji obsługi.

§ 60. Obszary występowania promieniowania radiowego i radarowego o natężeniu niebezpiecznym dla organizmu ludzkiego — takie jak otoczenie urządzeń radionawigacyjnych lub masztów i anten radiowych — powinny być oznakowane i opisane we właściwy sposób.

Rozdział 7

Prace kadłubowe

§ 61. Pracowników zatrudnionych przy pracach na terenie otwartym należy zabezpieczyć w miarę możliwości przed opadami atmosferycznymi za pomocą zadaszeń, osłon tkaninowych lub wiat.

§ 62. Na przejściach prowadzących na powierzchnie montażowe znajdujące się powyżej 0,3 m nad otaczającym terenem powinny być wykonane schody.

§ 63. 1. Przed przemieszczeniem lub obróceniem sekcji kadłuba jednostki pływającej należy sprawdzić:

- 1) prawidłowość wykonanych prac spawalniczych,
- 2) zgodność wykonania uchwytów z dokumentacją techniczną oraz znaki rozpoznawcze spawacza i odbierającego spawanie uchwytów,
- 3) odłączenie wszystkich połączeń sekcji z podłożem i podporami,
- 4) usunięcie z sekcji zbędnych uchwytów, klamer i innego sprzętu montowanego oraz ziemi, wody, lodu i śniegu,
- 5) ciężar sekcji i nośność dźwignicy lub zespołu dźwignic,
- 6) przygotowanie stanowiska składowania lub montażu do ułożenia sekcji,
- 7) zgodność doboru zawiesi, uchwytów i trawersów z dokumentacją techniczną,
- 8) prawidłowość oświetlenia i warunki pogodowe.

2. Niedozwolone jest odwracanie sekcji przy użyciu dźwignicy, której wysokość podnoszenia jest mniejsza od długości (wysokości) tej sekcji w płaszczyźnie obrotu.

3. W razie wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa pracy przy przemieszczaniu sekcji, czynność tę należy przerwać, a sekcję opuścić.

§ 64. 1. Stojaki i podpory sekcji powinny być wykonane i ustawione zgodnie z dokumentacją techniczną i mieć trwale oznaczoną nośność.

2. Odłączenie zawiesi po opuszczeniu sekcji może nastąpić po sprawdzeniu, czy sekcja jest prawidłowo ułożona.

§ 65. Przed przystąpieniem do przesuwania sekcji kadłuba przy użyciu liny należy zabezpieczyć:

- 1) poszczególne stanowiska pracy przed uderzeniem liny w razie jej zerwania,
- 2) pochylnię i strefę działania liny przed dostępem osób nie zatrudnionych przy przesuwaniu.

§ 66. 1. Ściągacze, podpory masztowe, odciąg i inne urządzenia służące do montażu sekcji kadłubów powinny posiadać atest, a wielkość dopuszczalnego obciążenia powinna być oznakowana na nich w sposób widoczny i trwały.

2. Stan techniczny urządzeń, o których mowa w ust. 1, należy sprawdzać każdorazowo przed użyciem.

§ 67. Przy wazeniu elementów jednostki pływającej metodą podwieszania stosuje się odpowiednio przepisy § 63.

§ 68. Usunięcie w czasie montażu sekcji podpór, zawiesi i innych elementów służących do podtrzymywania sekcji może nastąpić wyłącznie na polecenie mistrza.

§ 69. 1. Obsługę bram, doków, pochylni, zapadni do wodowania oraz stacji pomp należy powierzać wyłącznie pracownikom odpowiednio przeszkolonym.

2. Z chwilą zamknięcia bram i wypompowania wody ze stanowiska do wodowania należy zapewnić nadzór nad bramami i stacją pomp.

§ 70. Przed wodowaniem jednostki pływającej lub jej części należy opracować szczegółową technologię tej operacji, która powinna w szczególności uwzględniać:

- 1) przygotowanie akwenu,
- 2) założenia organizacyjno-techniczne w zależności od rodzaju wodowania,
- 3) rodzaje niezbędnych prób do wykonania przed wodowaniem,
- 4) środki bezpieczeństwa pracy i ochrony przeciwpożarowej.

§ 71. 1. W czasie wodowania pracownicy biorący udział w wodowaniu podlegają wyłącznie osobie kierującej wodowaniem.

2. Kierujący wodowaniem oraz pilot powinni posiadać szczegółowy wykaz załogi biorącej udział w wodowaniu. Po przeprowadzeniu wodowania pilot powinien sprawdzić według wykazu, czy wszyscy członkowie załogi opuścili jednostkę pływającą.

3. Na jednostkach pływających wodowanych z pochylni wzdłużnych, doków lub podnośników mogą przebywać w czasie wodowania wyłącznie pracownicy obsługujący operację wodowania.

4. Kierujący wodowaniem powinien mieć zapewnioną bezpośrednią łączność z lądem i holownikami.

§ 72. Niedozwolone jest przebywanie ludzi na jednostkach pływających w czasie ich wodowania z pochylni zrzutowych oraz wodowania za pomocą żurawia lub wózków.

§ 73. W przypadku zaistnienia przeszkody na drodze wodowania lub nagłego pogorszenia się warunków wodowania należy wodowanie wstrzymać do czasu usunięcia przeszkody lub poprawy warunków.

Rozdział 8

Prace wyposażeniowe

§ 74. 1. Prace wyposażeniowe na zwodowanej jednostce pływającej mogą być podjęte dopiero po zapewnieniu bezpieczeństwa stateczności jednostki.

2. Ocenę stateczności jednostki pływającej w kolejnych fazach wyposażania należy przeprowadzić zgodnie z dokumentacją opracowaną na podstawie pomiarów wykonanych po wodowaniu: jednostki prototypowej, jednostki ze znacznymi zmianami konstrukcyjnymi oraz każdej piątej jednostki serii.

3. Ustawienie na pokładzie jednostki pływającej ciężarów oraz przepompowywanie zbiorników, mogące mieć wpływ na jej stateczność, może nastąpić wyłącznie za zgodą kierującego budową lub remontem.

4. Przed przystąpieniem do przegłębiania jednostki pływającej należy sprawdzić, czy rozmieszczenie ciężarów nie spowoduje utraty stateczności poprzecznej tej jednostki.

5. W czasie trwania prac wyposażeniowych wykonywanych na jednostce pływającej znajdującej się na wodzie należy zabezpieczyć zawory zaburtowe, w szczególności kingstonowe, przed przypadkowym ich otwarciem przez osoby nie upoważnione.

§ 75. Prace przy użyciu sprężonych gazów niepalnych oraz próby hydrauliczne i pneumatyczne mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający odpowiednie kwalifikacje.

§ 76. Na elementach wyposażenia, montowanych przy użyciu podnośników lub urządzeń dźwignicowych, należy oznakować w sposób widoczny ich ciężar całkowity.

§ 77. 1. Włazy komunikacyjne, montażowe oraz przejścia stwarzające niebezpieczeństwo spadnięcia osób lub przedmiotów powinny być zabezpieczone pokrywami, ogrodzeniem, barierkami lub w inny sposób chroniący przed spadnięciem.

2. Pochylnie rufowe statków i konstrukcje z nimi związane powinny być zabezpieczone barierkami ochronnymi i krawężnikami. Jeżeli ze względów technologicznych zabezpieczenie takie nie jest możliwe, niedozwolone jest urządzenie przejść w pobliżu pochylni.

§ 78. 1. Pontony używane przy pracach wyposażeniowych powinny być zaopatrzone w koła ratunkowe, liny i bosaki.

2. Jeżeli ponton jest bez nadburcia lub barierki ochronnej, pracownicy na nim zatrudnieni są obowiązani nosić kamizelki ratunkowe.

§ 79. Terminy i zakresy prac prowadzonych w pobliżu śrub napędowych i płetw sterowych powinny być uzgodnione z zespołami montującymi te urządzenia oraz zatwierdzone przez kierującego budową lub remontem.

§ 80. Podczas montażu maszyny sterowej pletwa steru powinna być zabezpieczona przed nie kontrolowanym wychyleniem.

§ 81. Przed napełnieniem instalacji jednostki pływającej należy:

- 1) przeprowadzić odbiór jakościowy montażu instalacji zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji technicznej,
- 2) zainstalować i wyregulować urządzenia kontrolno-pomiarowe i sygnalizacyjne, a urządzenia do awaryjnego otwierania lub zamykania zaworów zabezpieczyć przed dostępem osób nie upoważnionych,
- 3) zabezpieczyć pomieszczenia, w których następuje napełnienie instalacji gazami skroplonymi lub czynnikami chłodniczymi, przed dostępem osób nie zatrudnionych przy tych czynnościach.

§ 82. 1. Przed włączeniem napięcia do obwodu instalacji elektrycznej na jednostce pływającej należy:

- 1) przeprowadzić kontrolę jakości obwodu i prawidłowości osłonięcia części będących pod napięciem,
- 2) zabezpieczyć obwody nie uruchamiane przed dopływem prądu elektrycznego,
- 3) wyznaczyć stały nadzór nad uruchamianymi obwodami instalacji elektrycznej.

2. Włączenie napięcia może zostać dokonane po porozumieniu z kierującym budową lub remontem i pod nadzorem mistrza odpowiedzialnego za montaż instalacji elektrycznej.

§ 83. 1. Przy podłączeniu jednostki pływającej do źródła prądu elektrycznego znajdującego się na lądzie, podłączający powinien każdorazowo sprawdzić na wejściowych tablicach rozdzielczych biegunowość i kolejność faz przekazywanej energii elektrycznej.

2. Wykonywanie prac w oddanej do eksploatacji sieci elektrycznej po włączeniu napięcia dozwolone jest wyłącznie za zgodą mistrza, po odłączeniu obwodu od źródła zasilania, wyjęciu z tablicy rozdzielczej bezpieczników, założeniu tablic ostrzegawczych, przeprowadzeniu koniecznych prac przygotowawczych i zwarcia faz obwodu.

§ 84. 1. Montaż na statku w budowie i remoncie:

- 1) żurawi pokładowych i bomów przeladunkowych,
- 2) urządzeń łodziowych,
- 3) urządzeń kotwiczno-cumowniczych,
- 4) pokryw luków,
- 5) pokryw nad rampami zjazdowymi,
- 6) masztów

powinny być wykonywane pod nadzorem mistrza. Przed przystąpieniem do tych prac mistrz powinien dokonać wpisu do odpowiedniego rejestru zgodnie z obowiązującymi w zakładzie zasadami, a terminy i zakres prac uzgodnić z kierującym budową lub remontem.

2. Rejony pod miejscem wykonywanych prac na wysokości, o których mowa w ust. 1, należy wydzielić i oznakować odpowiednimi tablicami informacyjnymi.

§ 85. Obsługę mechanizmów i urządzeń na pokładzie będących w ruchu mogą wykonywać jedynie osoby posiadające uprawnienia do obsługi urządzeń pokładowych.

§ 86. Warunki wykonania i montażu systemów, mechanizmów i urządzeń na jednostkach pływających w budowie i remoncie określają: dokumentacja techniczna, dokumentacja techniczno-ruchowa mechanizmów i urządzeń, wymagania instytucji klasyfikacyjnej oraz zakładowe instrukcje technologiczne.

Rozdział 9

Nakładanie powłok ochronnych, laminowanie, izolowanie i zmywanie

§ 87. 1. Rejony przeprowadzania prac niebezpiecznych, takich jak laminowanie, klejenie, malowanie, w trakcie których wydzielają się składniki wybuchowe lub szkodliwe dla zdrowia, powinny być wydzielone, a strefy zagrożenia — oznakowane odpowiednimi tablicami informacyjno-ostrzegawczymi, zabraniającymi przebywania w nich osób nie zatrudnionych, wykonywania innych prac i posługiwania się otwartym ogniem.

2. Podjęcie i prowadzenie prac związanych z wydzieleniem się łatwo palnych substancji na jednostkach pływających może nastąpić jedynie na podstawie pisemnego zezwolenia wydanego w trybie ustalonym w zakładzie, np. przez wpis do książki prac pożarowo niebezpiecznych.

§ 88. 1. Wytrawianie materiałów hutniczych może być wykonywane na terenie otwartym pod warunkiem zabezpieczenia miejsca wytrawiania przed dostępem osób postronnych.

2. Składowiska naczyń z kwasami służącymi do wytrawiania, urządzone na terenie, o którym mowa w ust. 1, powinny być wydzielone dodatkowym ogrodzeniem.

3. Przy wejściach na teren, o którym mowa w ust. 1 i 2, należy umieścić tablice ostrzegawcze.

4. Ładowanie materiałów hutniczych do wanien, w których następuje wytrawianie na otwartym terenie, może odbywać się wyłącznie przy użyciu pojemników i mechanicznych urządzeń dźwignicowych, zapewniających bezpieczeństwo pracy.

5. Wanny znajdujące się na terenie otwartym powinny być zaopatrzone w pokrywę.

6. Po zakończeniu pracy wanny należy zakryć.

7. W pomieszczeniach lub na terenie trawialni powinny być założone instalacje wodociągowe, służące do zmywania i splukiwania pomieszczeń i urządzeń.

8. W trawialniach powinny przebywać jednocześnie co najmniej dwie osoby, nie licząc stałej obsługi urządzeń dźwignicowych.

§ 89. Farby, mieszanki farb oraz chemikalia przeznaczone do prac na jednostkach pływających powinny być przygotowane na lądzie; wypadki niezbędnych, technologicznie uzasadnionych odstępstw powinny być określane w instrukcjach zakładowych.

§ 90. Pozostałości nie zużytych materiałów łatwo palnych oraz odpady i zanieczyszczone czyściwo, gromadzone w zamkniętych pojemnikach, powinny być usuwane ze stanowiska pracy na wyznaczone miejsce najpóźniej po zakończeniu zmiany roboczej.

§ 91. 1. Urządzenia techniczne i instalacje służące do czyszczenia powierzchni, malowania, laminowania i izo-

lowania, pracujące pod ciśnieniem, powinny być kontrolowane przez służby nadzoru technicznego zakładu, zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową urządzeń i instrukcjami zakładowymi.

2. Przy malowaniu systemem hydrodynamicznym węże doprowadzające farbę do pistoletów powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi.

3. W czasie przerw w pracy ciśnienie w przewodach pneumatycznych i hydraulicznych urządzeń natryskowych powinno być zredukowane do ciśnienia atmosferycznego.

4. Instalacje i urządzenia do malowania, laminowania i izolowania powinny być zabezpieczone przed gromadzeniem się ładunków elektrostatycznych przez ich uziemienie lub w inny skuteczny sposób.

§ 92. 1. Urządzenia zaopatrzone w paleniska służące do podgrzewania substancji bitumicznych i innych powinny być wyposażone w iskrochrony.

2. Pojemniki, w których następuje podgrzewanie substancji określonych w ust. 1, należy osłonić przed przedostawaniem się wody do ich wnętrza.

3. Urządzeń, o których mowa w ust. 1, nie wolno stosować na jednostkach pływających oraz ustawiać w pobliżu materiałów łatwo palnych.

4. Niedozwolone jest przenoszenie roztopionych substancji, o których mowa w ust. 1, w naczyniach otwartych oraz po drabinach.

§ 93. Każde miejsce, w którym prowadzi się natrysk materiałów zawierających palne rozpuszczalniki, powinno być wentylowane w sposób naturalny lub sztuczny w celu niedopuszczenia do powstania stężeń wyższych od 20% dolnej granicy wybuchowości.

§ 94. Przy malowaniu hydrodynamicznym malarz powinien tak posługiwać się pistoletem, aby nie spowodować zagrożenia wynikającego z wysokiego ciśnienia materiału stosowanego do natryskiwania.

§ 95. 1. Prace malarskie należy organizować w taki sposób, aby pomiędzy pracownikami zachowany był zawsze kontakt wzrokowy lub słuchowy.

2. W czasie malowania zbiorników i pomieszczeń trudno dostępnych, z wyjątkiem drobnych prac malarskich (poprawek, uzupełnień), oraz w czasie pracy w pomieszczeniach, w których może pracować tylko jedna osoba, należy zapewnić ubezpieczenie osób pracujących wewnątrz.

3. Na jednostkach pływających nie wolno malować ani laminować systemem natryskowym pomieszczeń mniejszych niż 15 m³.

4. Szczegółowe zasady pracy w zbiornikach określają zakładowe instrukcje technologiczne.

5. Odzież i obuwie pracowników zatrudnionych przy pracy z substancjami łatwo palnymi nie może powodować iskrzenia.

§ 96. Zakłady prowadzące prace laminowania poliestrami nienasyconymi obowiązane są do wydania odrębnej instrukcji, uwzględniającej wymagania związane ze stosowaniem nadtlenuków organicznych.

§ 97. Pracownicy zatrudnieni przy pracach izolacyjnych, stosujący takie materiały jak wełna szklana, bazaltowa

i żuźlowa, powinni być wyposażeni w sprzęt ochrony indywidualnej.

§ 98. 1. Do czyszczenia lub mycia pomieszczeń, urządzeń lub elementów na jednostce pływającej należy stosować substancje niepalne.

2. W przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się użycie łatwo palnych rozpuszczalników przy przestrzeganiu wymogów określonych w odrębnych instrukcjach.

3. Przy pracach określonych w ust. 1 i 2 stosowanie rozpuszczalników lub innych niebezpiecznych i szkodliwych substancji za pomocą rozpylania aparatami natryskowymi jest niedozwolone.

Rozdział 10

Próby jednostek pływających

§ 99. 1. Warunkiem rozpoczęcia prób na uwięzi jednostek pływających jest zakończenie montażu systemów i wyposażenia w zakresie zapewniającym sprawne i bezpieczne prowadzenie prób, a w szczególności:

- 1) zakończenie prac spawalniczych i z otwartym ogniem w rejonie siłowni,
- 2) gotowość systemu przeciwpożarowego wodnego na całej jednostce,
- 3) gotowość systemu gaszenia pożaru w siłowni lub zainstalowanie równorzędnej instalacji gaśniczej technologicznej,
- 4) gotowość oświetlenia awaryjnego w rejonie siłowni,
- 5) gotowość awaryjnego zamykania świetlików i drzwi grodziowych w siłowni, zaworów szybko zamykających paliwa, wyłączania wentylatorów siłowni, otwierania zaworów spustu freonu za burtę.

2. Organizację przygotowania jednostek do prób na uwięzi określają instrukcje zakładowe.

§ 100. 1. Próby poszczególnych systemów i mechanizmów powinny odbywać się pod nadzorem mistrza, zgodnie z harmonogramem prób zatwierdzonym przez kierującego budową lub remontem jednostki pływającej.

2. Próby, o których mowa w ust. 1, powinny być przeprowadzane zgodnie z instrukcjami technologicznymi producentów maszyn i urządzeń podlegających próbom i zakładowymi instrukcjami technologicznymi.

§ 101. 1. Pomieszczenia i rejony prób, w których istnieją zagrożenia bezpieczeństwa pracy, powinny być zabezpieczone przed dostępem osób nie zatrudnionych i oznakowane tablicami informacyjno-ostrzegawczymi.

2. Podczas przeprowadzania prób gaszenia siłowni i innych pomieszczeń na jednostce pływającej mogą znajdować się wyłącznie pracownicy uczestniczący w tych próbach.

3. Pomieszczenia, w których dokonywane są próby gaszenia, powinny być zabezpieczone przed wydostaniem się na zewnątrz czynników szkodliwych. Po przeprowadzeniu prób gaszenia należy pomieszczenia poddać dokładnym zabiegom przewietrzania, a następnie sprawdzić stopień stężenia czynników szkodliwych.

4. Po przeprowadzeniu prób instalacji gaśniczych urządzenia służące do awaryjnego uruchomienia tych instalacji należy zabezpieczyć przed dostępem osób nie upoważnionych.

5. Podczas przeprowadzania prób pomieszczeń chłodzonych należy upewnić się, że w pomieszczeniach tych nie ma ludzi.

§ 102. W czasie przeprowadzania prób ruchowych silnika głównego ze śrubą napędową należy:

- 1) zapewnić przebieg prób nie zagrażający nabrzeżom i obiektom zakładowym lub portowym,
- 2) zabezpieczyć jednostkę pływającą dodatkowymi cumami,
- 3) zabezpieczyć przed zerwaniem cum sąsiednie jednostki pływające,
- 4) zabezpieczyć ster jednostki pływającej, a także stery jednostek pływających znajdujących się w pobliżu rejonu prób,
- 5) usunąć z akwenu przedmioty, które mogłyby zakłócić przebieg prób,
- 6) wywiesić tablice ostrzegawcze i tablice informujące jednostki przepływające obok o dokonywanej próbie,
- 7) zapewnić wachty maszynowe i pokładowe.

§ 103. W czasie prób obciążeń wytrzymałościowych oraz przy próbach przechyłów na jednostce pływającej elementy obciążające powinny być zabezpieczone przed przesunięciem się lub upadkiem.

§ 104. W czasie przeprowadzania prób prądnic oporniki prądu elektrycznego używane w tych próbach powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem osób nie upoważnionych,
- 2) wyposażone w niezbędne zabezpieczenia (w tym również przeciwporażeniowe) i urządzenia sygnalizacyjne,
- 3) nadzorowane przez wyznaczonego pracownika.

§ 105. 1. Warunkiem rozpoczęcia przez jednostkę pływającą prób morskich jest zakończenie prób na uwięzi w zakresie zapewniającym sprawne i bezpieczne prowadzenie prób morskich.

2. Jednostka pływająca przygotowana do wyjścia w morze celem odbycia prób morskich powinna spełniać warunki bezpieczeństwa żeglugi oraz wymagane warunki sanitarne.

§ 106. 1. Za bezpieczeństwo jednostki pływającej i wynikające stąd bezpieczeństwo uczestników prób podczas rejsu próbnego odpowiada kapitan. Jego zarządzenia w tym zakresie obowiązują wszystkich uczestników rejsu.

2. Kierownik prób przekazuje kapitanowi dzienny harmonogram prób i uzgadnia z nim miejsce i sposób ich wykonania. Dotyczy to w szczególności takich prób, jak: dewiacja kompasów, cyrkulacja, próby urządzeń kotwicznych i połowowych.

§ 107. Załoga jednostki pływającej oraz pozostałe osoby biorące udział w rejsie próbnym powinny mieć zapewnione odpowiednie warunki wyżywienia i wypoczynku oraz opiekę lekarską.

§ 108. Prób maszyn, urządzeń i instalacji podczas rejsu próbnego mogą dokonywać tylko upoważnieni pracownicy armatora, producenta lub odpowiednio przeszkoleni pracownicy zakładu.

§ 109. Przy przeprowadzaniu w morzu prób mechanizmów, urządzeń i instalacji stosuje się odpowiednio przepisy § 100 i § 101 ust. 1 i 5.

§ 110. Niedozwolone jest podczas rejsu próbnego wykonywanie prac, które zagrażają życiu załogi lub bezpieczeństwu jednostki pływającej.

Rozdział 11

Remonty jednostek pływających

§ 111. Przed podjęciem prac remontowych zakład powinien sprawdzić wykonanie uzgodnionych prac przygotowawczych, obciążających armatora, oraz ważność atestów urządzeń przejętych w użytkowanie.

§ 112. Decyzję o wejściu pracowników na jednostkę pływającą, która poddana była fumigacji, wydaje kierujący remontem, po uprzednim uzyskaniu zgody właściwego organu.

§ 113. 1. Zezwolenie na wejście do zbiorników, w których znajdowało się paliwo, produkty naftowe, gazy lub ciecze szkodliwe dla zdrowia, jak również do innych pomieszczeń zamkniętych, w których może być atmosfera beztlenowa, wydaje kierujący remontem na podstawie świadectwa wystawionego przez upoważnione laboratorium pomiarowo-badawcze.

2. Mistrz jest obowiązany zorganizować nadzór w celu zapewnienia bezpieczeństwa i pomocy pracownikom wchodzącym do zbiorników, o których mowa w ust. 1.

§ 114. Przy pracach podwodnych wolno zatrudniać wyłącznie nurków lub płetwonurków posiadających uprawnienia do wykonywania tych prac.

§ 115. W pomieszczeniach, w których prowadzone są prace demontażowe urządzeń i instalacji freonowych, niedozwolone jest jednoczesne prowadzenie prac spawalniczych lub z otwartym ogniem.

§ 116. Sposób przeprowadzania demontażu elementów konstrukcji, które podczas cięcia gazowego mogą wydzielać gazy toksyczne, odpryskiwać lub być przyczyną pożaru, określają zakładowe instrukcje technologiczne.

Rozdział 12

Dokowanie i cumowanie jednostek pływających

§ 117. Każde dokowanie jednostki pływającej:

- 1) pasażerskiej,
  - 2) należącej do marynarki wojennej,
  - 3) której ciężar przekracza nominalną nośność doku,
  - 4) która utraciła pływalność lub ma poważnie uszkodzony kadłub,
  - 5) której normalne dokowanie jest utrudnione,
- przeprowadza się zgodnie z zakładowymi instrukcjami technologicznymi.

§ 118. Niedozwolone jest przebywanie na doku osób nie zatrudnionych przy dokowaniu oraz praca żurawi dokowych w czasie zanurzania i wynurzania doku.

§ 119. Pomosty łączące jednostkę pływającą z dokiem należy wyposażyć w barierki i siatki ochronne.

§ 120. Na każdej zwodowanej jednostce pływającej powinien znajdować się trap sztormowy zawieszony od strony wody w sposób umożliwiający wejście na pokład tej

jednostki oraz na rufie i dziobie zwisająca swobodnie lina holownicza o odpowiedniej wytrzymałości, w celu umożliwienia szybkiego podania cumy na holownik w przypadku zerwania się statku z cum.

§ 121. 1. Cumowanie powinno być wykonywane pod nadzorem kierownika zespołu cumowniczego.

2. Holowanie i przestawianie jednostek pływających wolno powierzać wyłącznie pilotom posiadającym odpowiednie uprawnienia.

§ 122. Cumowanie jednostki pływającej w budowie:

- 1) cumowanie zasadnicze — dla siły wiatru do 9° w skali Beauforta,
- 2) cumowanie w warunkach sztormowych — dla siły wiatru powyżej 9° w skali Beauforta,
- 3) cumowanie statków i obiektów pływających, znajdujących się w akwenach zakładowych podczas wodowania jednostki,
- 4) cumowanie do prób silnika głównego na uwięzi,
- 5) cumowanie do realizacji niektórych (nietypowych) procesów technologicznych

należy realizować zgodnie z zasadami określonymi przez urząd morski oraz zakładowe instrukcje technologiczne.

§ 123. 1. Kierujący budową lub remontem obowiązany jest zgłaszać komórce organizacyjnej, odpowiedzialnej za cumowanie, wszelkie prace wymagające zmian w cumowaniu.

2. Podczas cumowania zabrania się przebywania osób nie upoważnionych w obrębie lin i urządzeń cumowniczych zarówno na pokładzie jednostki pływającej, jak i na nabrzeżu.

§ 124. Podczas każdej zmiany roboczej należy dokonać przeglądu stanu cumowania jednostek pływających oraz usunąć zauważone nieprawidłowości.

§ 125. Do urządzeń cumowniczych na pokładzie jednostki pływającej i na nabrzeżu powinien być zapewniony wolny dostęp.

§ 126. 1. Ilość i wymiary lin cumowniczych mocujących jednostkę pływającą do nabrzeża w okresie budowy powinny odpowiadać wymaganiom eksploatacyjnym dotyczącym tej jednostki, przewidzianym w dokumentacji technicznej.

2. Do cumowania jednostek pływających należy używać wyłącznie pachołków i przewłok specjalnie przeznaczonych do tego celu na pokładach oraz pachołków i pierścieni znajdujących się na nabrzeżu.

§ 127. Podczas sztormu w każdym zamkniętym akwenie stoczniowym powinien znajdować się co najmniej jeden holownik oraz brygada cumowników.

§ 128. Za cumowanie i zabezpieczenie przed sztormem statków odbywających remont w zakładzie odpowiedzialny jest kapitan statku.

§ 129. Zakłady powinny powoływać zespoły łatownicze, których zakres działania określają instrukcje zakładowe.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

§ 130. Traci moc rozporządzenie Ministra Przemysłu Maszyn Ciężkich i Rolniczych z dnia 21 stycznia 1980 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w stoczniach morskich przy budowie i remoncie jednostek pływających (Dz. U. Nr 5, poz. 13).

§ 131. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu: *W. Niewiarowski*